

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 26 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1827.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Εγχώριοι εἰδήσεις.

Ἐξ Αἰγίνης.

Ἡ πολιορκία τῆς ἀκροπόλεως τῶν Ἀθηνῶν κατέβλη-
θεν, ὡς καὶ ἄλλοτε πολλάκις εἶπαμεν, καὶ κατετά-
ρατε παντὸς εὐαισθήτου Ἑλλήνος τὴν ψυχὴν καὶ ὅσοι
ἐγώριζον τὴν ἐκ τῆς λύσεως τῆς πολιορκίας ἐκείνης,
καὶ τῆς σωτηρίας τῆς ἀκροπόλεως μεγίστην ὠφέλειαν
εἰς τὸ ὅλον τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἐσωτερικῶς
καὶ ἐξωτερικῶς οὔτε ἐσκέπτοντο, οὔτε ἐμελέτων, οὔτε
ἐλάλουν περὶ ἄλλου τινὸς εἰμὴ μόνον περὶ τοῦ οὐσιω-
δεστάτου αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἡξευρον κάλλιστα ὅτι,
ἂν διὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεγαλογγίου κατήτησε τὸ
ἔθνος εἰς μέγιστον κίνδυνον, εἰς ποῖον κίνδυνον ἤθελε
καταντήσῃ, ἂν ἔπιπτε καὶ ἡ ἀκρόπολις; Καὶ μό-
νον μελετώμενον τὸ ἀτίχημα τοῦτο ἐκπλήττει καὶ ἐξι-
στᾷ τὸν ἄνθρωπον. Ὅλοι λοιπὸν οἱ φρόνιμοι πολῖται
ἤρχοντο ἡμέραν καὶ νύκτα, νὰ φθάσῃ μίαν ὥραν ἀρ-
χήτερα ἢ ἐπιθυμητὴ ἐκείνη ἡμέρα, καθ' ἣν ἔσπερε
νὰ λάβῃ τέλος ἡ τόση ἀγωνία. Καὶ ἂν ἄπολοι πο-
λίται ἐφρόνουν οὕτως περὶ τῆς ἀκροπόλεως, πῶς ἔπρε-
πε νὰ φρονῶσιν ἐκεῖνοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἐπετέθη πα-
ρὰ τοῦ ἔθνους ὅλου ἡ περὶ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ φρον-
τίς ὡς ἱερὸν καθήκον; Καὶ εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ Διοί-
κησις, ἀφ' οὗ, διὰ τὴν ἀξιοκατάκριτον ἑλλειψιν τῆς
ἐκπληρώσεως τῶν διαταγῶν τῆς, δὲν ἠμώβεσε νὰ προ-
λάβῃ τὴν πολιορκίαν, κύριον καὶ πρώτιστον ἀντικεί-
μενον τῶν σκέψεών τῆς ἔκαμε τὴν λύσιν αὐτῆς, καὶ
δὲν ἀμέλησε ποτὲ πᾶν ὅ,τι εἶδυτο νὰ συντελέσῃ
εἰς τὸν σκοπὸν τούτον, ἂν καὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἐπιχεί-
ρει, εὗρισκεν ἀπείρους δυσκολίας, διότι, πρὸς τοῖς
ἄλλοις, ἔλειπον διόλου καὶ αὐτὰ τὰ νεῦρα τοῦ πολέ-
μου, τὰ χρήματα. Ἀλλὰ καὶ οὕτως οὔτε ἀπηύδῃσε
ποτὲ οὔτε ἀπέκαμεν. Ὅθεν καὶ στρατόπεδον ἰσχυρὸν
περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου εἰς Ἐλευσίνα
συνεκόσμησεν ὑπὸ τὸν ἀριστον στρατηγὸν Καραϊσκάκην,
(καὶ εἶναι γνωστὰ αἱ κατ' ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου εἰς
Χαιῶνι μάχαι) καὶ εἰς τὴν ἐπιτυχὴ τοῦ στρατηγοῦ
Κημειώτου εἰσέλευσιν εἰς τὴν ἀκρόπολιν πρὸς ἐνδυνά-
μωσιν τῆς φρουρᾶς δεσποτικῶς συνέπραξεν. Ἀλλ' ἡ
πολιορκία τῆς ἀκροπόλεως δὲν ἐλύετο εὐκόλως, καὶ

καθ' ἐκάστην ἐγίνετο δεινότερα· ὁ καιρὸς παρήρχετο,
καὶ οἱ πολιορκούμενοι, ὅσον γενναῖοι καὶ ἂν ἦσαν, ἔ-
σπερε τέλος νὰ ἀπαυδῇσωσιν. Ἦτον ἀνάγκη λοιπὸν,
καὶ ἀνάγκη πᾶσα, νὰ ληθῶσι σπουδαιότερα καὶ δρα-
στηριώτερα μέτρα εἰς λύσιν τῆς πολιορκίας, καὶ ἡ
Διοίκησις ἔκρινεν ἐπάναγκες νὰ μεταθέσῃ καὶ τὴν κα-
θεδρὰν τῆς εἰς τόπον πλησιέστερον εἰς τὰς Ἀθήνας,
καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐκλεξε τὴν Αἰγίναν, ἐν ᾗ μάλιστα καὶ
ὅλος ὁ πόλεμος περιορίζεται τὴν σήμερον εἰς μόνην
τὴν στερεὰν Ἑλλάδα, καὶ ἐξόχως εἰς τὴν ἀνατολικήν.
Ἀλλὰ μόλις ἔφθασεν εἰς Αἰγίναν ἡ Διοίκησις, καὶ
ἔμαθεν εὐθὺς, παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, καὶ ἐκ γραμ-
μάτων τῶν πολιορκουμένων, καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ στρα-
τηγοῦ Μακρυγιάννη, ἐξελθόντος ἐκ τῆς ἀκροπόλεως, ὅτι
οἱ γυμνοὶ καὶ τετραχληλισμένοι φρουροὶ κινδυνεύουσι νὰ
στερηθῶσι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνγκαιοτάτου μέσου τοῦ πο-
λέμου, τῆς βαρύτης, ἂν ἡ πολιορκία ἤθελε παρεκταθῇ.
Διατάττει λοιπὸν ἀμέσως ἡ Διοίκησις τὸν ἀξιὸν συν-
ταγματάρχην Κ. Φαβιέρον, νὰ ἀναλάβῃ τὸ δύσκολον
καὶ ἐπικίνδυνον ἔργον, τὴν ἐμδασιν τῆς βαρύτης εἰς
τὴν ἀκρόπολιν, καὶ οὗτος ἐδέχθη εὐπειθῶς τὴν διαταγὴν,
καὶ ἐστάθη ἱκανὸς καὶ νὰ τὴν ἐκπληρώσῃ. Ἀλλὰ
καὶ τοῦτο ἦτον προσωρινὴ δεξαπεία! Ὁ ἐχθρὸς ἐπέμενε,
καὶ οὔτε αἱ λαμπραὶ νίκαι τοῦ Καραϊσκάκη κατὰ τὴν
ἀνατολικὴν Ἑλλάδα, οὔτε ἡ φθορὰ τοσούτων καὶ τοιούτων
στρατευμάτων ἴσχυσαν νὰ τὸν σαλεύσωσι. Τὶ ἔπρεπε
λοιπὸν νὰ γενῇ; ἐκστρατεία δυνατὴ ἔξωθεν, καὶ εἰς
κατόρθωσιν τούτου ἔκαμεν ἡ Διοίκησις τῷντι καὶ τὰ
ἀδύνατα δυνατά. Ἐσυνάχθησαν λοιπὸν ἑπτὰ χιλιάδες
καὶ ἐπέκεινα στρατεύματα, καὶ ὑπ' ἀξίους ἀρχηγούς,
τὸν Βάσσαν Μαυροβουνιώτην, τὸν Δ. Μπούρμπαχην,
τὸν Ἰ. Νοταρᾶν, τὸν Π. Νοταρᾶν, τὸν Μακρυγιάννην,
καὶ εἰς τὰ ἄλλα στρατεύματα προσετέθη καὶ τὸ
τακτικὸν στράτευμα ὑπὸ τὸν Κ. Ἰγγλέσην, ἐπίτρεπον
τοῦ συνταγματάρχου Κ. Φαβιέρου, καὶ τὸ ὅλον τῶν
στρατευμάτων διαιρεθὲν εἰς δύο, τὸ μὲν πρῶτον μέρος
ἐκινήθη διὰ ξηρᾶς καὶ συνίσταται ἐκ τῶν σωμάτων
τοῦ Βάσσου, τοῦ Μπούρμπαχη καὶ τοῦ Π. Νοταρᾶ·
τὸ δὲ δεύτερον ἐκινήθη διὰ θαλάσσης, καὶ αὐτὸ συν-
ίσταται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ Ἰ. Νοταρᾶ, τοῦ Μα-
κρυγιάννη, καὶ τοῦ τακτικοῦ στρατεύματος. Τοιαύτη

λαμπρά ἐκστρατεία, καὶ τόσον προπαρασκευασμένη δὲν ἐγένετο ἕως τώρα. Συμμετέχουσι δὲ τῆς ἐκστρατείας ταύτης καὶ σημαντικοὶ φιλέλληνες, οἱ ὁποῖοι καὶ συνῆδραμον εἰς κατόρθωσιν αὐτῆς, καὶ ἔδραμον προθυμότητας ἢ ἀγωνισθῶσι καὶ προσωπικῶς τὸν ἐνδιῶν ὑπὲρ τῶν Ἀθηνῶν ἀγῶνα. Μεταξὺ τῶν φιλελλήνων τούτων εἶναι ὁ συνταγματάρχης Κ. Γόρδων, ὅστις καὶ ἀνέλαβε προθύμως τὴν διεύθυνσιν τῆς διὰ θαλάσσης ἐκστρατείας, προσκληθεὶς εἰς τοῦτο παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, καὶ ὁ εἰλικρινὴς τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων φίλος, ὁ συνταγματάρχης Κύριος Κάρολος ἐξ Ἐιδέκου μετὰ τῶν περὶ ἐαυτὸν ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν Βαυαρῶν. Συμβουθεύσι δὲ εἰς τὴν διὰ θαλάσσης ἐκστρατείαν καὶ τρία μεγάλα πλοῖα, τὸ ὑπὸ τὴν κυδέρνησιν τοῦ Κυρίου Ἀστιγγος ἀτμοκίνητον, καὶ δύο ἑρρίκια Ψαριανά, τῶν ὁποίων τὸ μὲν κυδεῖν ὁ Κύριος Νικόλαος Γιαννίτζης, τὸ δὲ ὁ Κύριος Δημήτριος παπᾶ Νικολῆ, ὁ ἄξιος ἐκεῖνος πυρπολῆτης τοῦ πρώτου πυρκαϊστοῦ κατὰ τὴν Ἐρισσὸν ἐχθρικοῦ διγράμμου πλοίου. Ἐκ τῆς ἐκστρατείας δικαίως πρέπει νὰ προσμένωμεν μεγάλα καὶ καλὰ κατορθώματα. Ἀλλὰ περὶ τῶν κατὰ μέρος ἔργων τῶν δύο σωμάτων ὁμιλοῦμεν ἰδιαιτέρως. Ἐν τοσούτῳ ἐπικαλούμεθα μετὰ θερμῶν δακρύων τὴν ἐξ ὑψοῦς βοήθειαν. Εἰς αὐτὴν πεποιθότες κινούμεθα, καὶ ἐξ αὐτῆς προσμένομεν τὴν ἐπιτυχίαν τῶν κινήματων.

Κατὰ τὴν 15' τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς περὶ τὴν ἐξόμην ὥραν τῆς ἡμέρας ἐφάνησαν ἐξαίφνης οἱ ἐχθροὶ εἰς Δίστομον, ἔξωθεν τοῦ χωρίου εἰς τὰ ἀμπέλια. Ἰδόντες αὐτοὺς οἱ ἡμέτεροι ἤρπασαν ἐν τῷ ἅμα τὰ ὄπλα, καὶ ἔδραμον ὅλοι, οἱ μὲν εἰς τὰ ὀχυρώματα, οἱ δὲ εἰς τὰ ἄκρα τοῦ χωρίου, ὅπου εἶδον τοὺς ἐχθροὺς ἐρχομένους σωρηδόν. Οἱ ἀξιώτεροι τῶν Ἑλλήνων ἰππέων καὶ μέρος πεζῶν ἔδραμον ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν, καὶ ἄρχισαν νὰ ἀκροβολίζονται. Ἀλλὰ μετὰ δύο περιπτῶν ὥρας, ὅτε συνήχθησαν ὅλοι οἱ ἐχθροὶ, καὶ ἔφθασαν καὶ οἱ ὀδηγοῦντες αὐτοὺς Ὁμέρ-πασσας ὁ Καρυστινὸς, καὶ ἑτεροὶ τῆς πασσᾶς Γκέκας, καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ εἰς Ῥάχοδαν ἀπολεσθέντος Μουστά-μπεη Καριοφίλ-μπεης, ἰδόντες τὸν πολὺν ἀριθμὸν τῶν ἐχθρῶν οἱ ἡμέτεροι, ἠναγκάσθησαν νὰ ἀποχωρήσωσιν εἰς τὰ ὀχυρώματά των, καὶ οὕτως ἔπαυσεν ὁ ἀκροβολισμὸς, ἀφ' οὗ ἐφονεύθησαν ὀλίγοι τινὲς ἐχθροὶ, καὶ εἰς στρατιώτης ἐκ τῶν ἡμετέρων, καὶ ἐπληρώθη καὶ ὁ γενναῖος Νικολάκης Βότσαρις ἐλαφρότατα εἰς τὴν παρεῖαν, χωρὶς νὰ βλαθῇ οὐδὲ παραμικρὸν τὸ στόμα.

Οἱ ἐχθροὶ, ἕως 2500 καὶ ἐπέκεινα, ἐστράτοπεδον εἰς τὰ ἀμπέλια ἀπέναντι τοῦ χωρίου εἰς τόπον ἐπίπεδον, καὶ οἱ μὲν πασσάδες ἐσκήνωσαν εἰς τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα ἐπὶ τινος λόφου, ἐν δὲ ἄλλο μέρος αὐτῶν ἐσκήνωσεν εἰς τὴν δεξιὰν πτέρυγα ἐπὶ ἄλλου τινος λόφου. Οἱ δὲ ἡμέτεροι ἰδόντες τὸ πολὺ πλῆθος τῶν ἐχθρῶν, πολλότατον ὡς πρὸς τὴν ὀλιγότητα αὐτῶν διότι μόλις ἦσαν 300 ἄνδρες, ἔγραψαν εὐθὺς πρὸς τοὺς

ἐν Σαλώνοις στρατηγοὺς, τὸν Δράκον, τὸν Λάμπρον Βεῖκον, Γ. Τζαδέλαν καὶ λοιποὺς Σουλιώτας, οἱ ὁποῖοι πρὸ δύο ἡμερῶν ἔφθασαν ἐκεῖ, παρακινοῦντες αὐτοὺς νὰ τρέξωσιν εἰς βοήθειαν. Περὶ τὴν ἐσπέραν ἠκούσθη καὶ κρότος κανονίου ἐχθρικοῦ, τρεῖς κατὰ συνέχειαν πυροβολήσαντος, καὶ ἐσυμπέραναν οἱ ἡμέτεροι ὅτι οἱ ἐχθροὶ θέλουσι συγκροτήσῃ συστηματικὸν πόλεμον. Ὅθεν ὅλην ἐκείνην τὴν νύκτα παρέμειναν ἀγρυπνοὶ καὶ προσεκτικοὶ εἰς τὰ ὀχυρώματά των. Ὅλοι ἐνόμιζον ὅτι οἱ ἐχθροὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν περὶ τὴν αὐγὴν θέλουσι κάμει ἐφοδὸν κατὰ τῶν ἡμετέρων, καὶ οὗτοι ἦσαν ἔτοιμοι εἰς γενναίαν ἀντίστασιν. Ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐφορμήσωσι πρὶν δοκιμάσωσι μίαν ἡμέραν τὰς δυνάμεις τῶν ἡμετέρων, καὶ πρὶν κατασκευάσωσι τὰ ἀναγκαῖα ὀχυρώματα. Ἐν τοσούτῳ ἄρχισαν οἱ ἐχθροὶ νὰ κανονοβολῶσιν ἀλλ' ἀτρόμητοι εἰς τὴν προσβολὴν τοῦ κανονίου οἱ Ἕλληνες, ἐπολέμουσι τοὺς ἐχθροὺς ὅλην τὴν ἡμέραν μακρόθεν, καὶ ἀνθίσταντο εἰς αὐτοὺς μετὰ πολλῆς τῆς γενναιότητος, καταφρονοῦντες τὸν μέγαν ἀριθμὸν καὶ ἐμπαίζοντες εἰς αὐτούς. Περὶ τὴν μεσημβρίαν ὁ Καριοφίλ-μπεης, καὶ τῆς χριστιανὸς προδότης, Γιάννης ὀνομαζόμενος, ἐκ τινος χωρίου τοῦ Ταλαντίου Ζελινὸν λεγομένου, λαβόντες μεθ' ἑαυτῶν ἕως 300 Ἀλβανούς ὤρμησαν εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τῶν ὀχυρωμάτων κατὰ πλευρὰν τοῦ χωρίου εἰς τινὰ ράχην, ὅπου ἄλλοτε ὁ στρατηγὸς Ν. Κριεζιώτης κατεσκεύασεν ὀχυρώματα καὶ ἐπειδὴ ἡ Δέσις αὕτη δὲν προκατελήφθη παρὰ τῶν ἡμετέρων διὰ τὴν ὀλιγότητά των, κατέλαβον αὐτὴν οἱ ἐχθροὶ, καὶ ἐπεροχώρησαν ἕως εἰς τὸν δρόμον τὸν ἐρχόμενον ἀπὸ τῶν Ἀσπρῶν Ὀσπιτίων. Ὡστε ἐπολιόρκησαν τοὺς ἡμετέρους ἀπὸ τῶν τριῶν μερῶν, καὶ μόνον τὰ νῦτα αὐτῶν ἔμειναν εἰς ἀσφάλειαν. Ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν οἱ ἐχθροὶ ἐπολέμουσι διὰ τοῦ κανονίου, καὶ ἔβλαψαν ὀλίγον τὸν κατὰ διαταγὴν τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ Καραϊσκάκη οἰκοδομηθέντα ἔμπροσθεν τοῦ χωρίου πύργον. Τὴν ἐπομένην νύκτα κατεσκεύασαν οἱ ἐχθροὶ εἰς διάφορα μέρη τοῦ στρατοπέδου τῶν ὀχυρώματα, καὶ ἐτοιμάσθησαν εἰς τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν εἰς πόλεμον. Οἱ ἡμέτεροι ἀπρόσμεναν τὴν βοήθειαν ἀλλὰ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲν ἔφάνη. Τὴν δὲ ἐπιούσαν, 19 τοῦ μηνὸς, περιμεῖναντες οἱ ἐχθροὶ μέχρι τῆς ἑκτῆς ὥρας τῆς ἡμέρας, καὶ ἰδόντες ὅτι βοήθεια δὲν ἤρχετο εἰς τοὺς ἡμετέρους, ἀπεφάσισαν τὴν ἐφοδὸν, καὶ πρῶτοι οἱ Ἀλβανοὶ ὤρμησαν ἐκ τοῦ κατὰ τὴν πλευρὰν τοῦ χωρίου λόφου, καὶ συγχρόνως ἄλλαι δύο πτέρυγες, μία ἐκ δεξιῶν τοῦ στρατοπέδου των, ἕως 500 καὶ ἐπέκεινα πεζοὶ Γκέκιδες, καὶ ἄλλη ἐξ ἀριστερῶν ἐξ ἰππέων 400 συγκεκριμένη. Μόλις ἐπρόφθασαν οἱ ἡμέτεροι ἅπαξ νὰ τουφεκίσωσι, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἔφθασαν ἐντὸς τῶν ὀχυρωμάτων τῶν πρώτων, καὶ μάλιστα οἱ ἰππεῖς ἄρχισαν νὰ κρημνίζωσι καὶ μίαν οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποίαν μόλις ἦσαν εἴκοσι Ἕλληνες, καὶ οἱ πεζοὶ ἐκλείσαν τὰ ὀχυρώματα μετὰ πετρῶν, καὶ ἤρπασον τὰ τουφεκία τῶν ἡμετέρων ἀπὸ τοῦ στόμιου. Ὡστε ἠνάγκασαν τὰ ἀσθενέστερα τῶν ὀχυρῶ-

ματών των ἡμετέρων νὰ ὑποχωρήσωσιν εἰς τὰ πλησιέστερα, καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐπρωχώρησαν ἀπανταχόθεν ἕως εἰς τὰ μέσα τοῦ χωρίου· ἀλλ' οἱ ἐν τῷ ὀχυρώματι τοῦ προφύτου Ἡλίου, ἐπὶ τινος λόφου εὐρισκομένῳ, ἔδωκαν ἀδιακόπως τοὺς ἐχθροὺς· ἀλλ' οὗτοι καὶ σωρὸν πίπτοντες πάλιν ἐπρωχώρουν. Τέλος ἐξήλθον οἱ ἡμέτεροι ἐκ τῶν ὀχυρωμάτων τῶν κατὰ τὸν εἰρημένον λόφον, καὶ ὤρμησαν μετὰ μεγάλης κραυγῆς κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ καταπολεμοῦντες αὐτοὺς γενναίως τοὺς ἔτρεψαν εἰς φυγὴν ἀφ' ὅλων τῶν μερῶν σχεδὸν συγχρόνως· καὶ τοὺς μὲν Ἀλβανοὺς εἰς τὸ ὕψος τῆς Δέσεως, τοὺς δὲ πεζοὺς καὶ ἰππεῖς εἰς τὸν ἐπίπεδον ἴππον. Κατὰ αὐτὴν τὴν σιγμὴν ἔφθασε καὶ ὁ στρατηγὸς Δράκος μετὰ 100 ἐκλεκτῶν στρατιωτῶν, καὶ ὤρμησεν εὐθὺς εἰς τοὺς ἐν τῷ λόφῳ ἐχθροὺς, τοὺς εἰς τὰ ὀχυρώματα τοῦ Κριεζιώλου εὐρισκομένους, καὶ ἔτρεψεν εἰς φυγὴν καὶ ἐκείνους, καὶ οὕτως κατέλαβον οἱ ἡμέτεροι τὴν Δέσιν. Οἱ ἐκ τοῦ χωρίου φεύγοντες ἐχθροὶ εὐρέθησαν οὕτως πολιορκημένοι, καὶ ἐπιπλόν ἐκ τῶν βράχων, ὅπου κατέφευγον. Ὁ στρατηγὸς Δράκος καλαδιώξας τοὺς ἐχθροὺς ἐξ ἐκείνης τῆς Δέσεως, τοὺς κατέλασεν εἰς τὸν ἐπίπεδον ἴππον, καὶ τοὺς ἔφερε καλαδιώκων ἕως εἰς τὸ κανόνι-ων, τὸ ὅποιον καὶ ἠναγκάσθησαν οἱ ἐχθροὶ νὰ ἀφήσωσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Οἱ ἡμέτεροι ἔκριναν εὐλογον νὰ ἀποχωρήσωσι· διότι ἐμποδίζοντο ἀπὸ τῶν ἐπὶ τινος πλησίον λόφου ἐχθρῶν ἀπὸ τοῦ νὰ προχωρήσωσι περαιτέρω. Οἱ δὲ ἐκ τοῦ χωρίου ἐξεληνότες ἡμέτεροι κατεδίωξαν τοὺς ἐχθροὺς ἕως εἰς τὸ στρατόπεδόν των καλασφάζοντες, καὶ ἐπέστρεψαν νικηταὶ εἰς τὰ ὀχυρώματά των.

Οἱ κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν φονευθέντες ἐχθροὶ ὑπερβαίνουν τοὺς 250, καὶ ἄλλοι τόσοι καὶ ἐπέκεινα εἶναι οἱ πληγωμένοι. Σημαίας, ὅπλα, πολεμεφύδια καὶ διάφορα ἄλλα πράγματα ἔλαβον εἰς πλῆθος οἱ ἡμέτεροι, καὶ οἱ ἐχθροὶ κατῆσχυμμένοι καὶ ἐντρομὴ συνηθροίσθησαν ὅλοι εἰς τὸν λόφον, ὅπου ἦσαν οἱ πασσάδες των δεαταὶ τῆς ἡττίας των.

Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθη εἰς μόνον στρατιώτης, καὶ ἐπληρώθησαν ὄχι θανατηφόρως ὁ χιλιάρχος Ἀντώνιος Στεφάνου Λεβαδίτης, ὁ καπ. Γεώργιος Σφυρῆς Ῥαχοδίτης, καὶ τρεῖς ἄλλοι στρατιῶται.

Ἐπληρώθη καὶ ὁ ΚARIOΦΙΛ-μπέης, καὶ μετὰ τῶν πτωμάτων εὐρέθη καὶ ἓν χωρὶς κεφαλῆς, καὶ ἐκ τούτου συμπεραίνεται ὅτι ἦτον τις σημαντικός. Οἱ κατὰ τὸ Δίστομον εὐρεθέντες ὀπλαρχηγοὶ εἶναι ὁ Ν. Βόσταρις, καὶ ὁ Γιάννης Μπαϊρακτάρης ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ σώματος τοῦ στρατηγοῦ Κ. Βότσαρι, ὁ Μπερμπίλης, εἰς τὸν ὑπὸ τὸν γενικὸν ἀρχηγόν, καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Λεβαδιτικοῦ σώματος Μ. Τριανταφύλλου, Βασίλειος Μπούσγος, Ἀντώνιος Στεφάνου, Γιάννης Στεφάνου, Γ. Σφυριάς, Ν. Γιάννη Λεονάρδου, Ἀντώνιος Περγανῆ, καὶ Ἀναγνώστης Γάτζος.

Μετὰ τὸν πόλεμον ἔφθασαν καὶ οἱ στρατηγοὶ Γ. Τζαβέλας, Α. Βέικος, Ἀθανάσιος Δράκος καὶ λοιποὶ μετὰ 200 στρατιωτῶν.

Μανθάνομεν ὅτι κατὰ τὴν 20 περὶ τὴν αὐγὴν ἔφθασεν

εἰς Δίστομον καὶ αὐτὸς ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς Καραϊσκάκης· ὅτι ἐγίνετο πόλεμος καὶ κατὰ τὴν 21· καὶ ὅτι ἡμέτεροι ἐπολιόρκουν τοὺς ἐχθροὺς, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐλπίς νὰ πάθωσιν ὅ,τι ἔπαθον καὶ οἱ ἄλλοι εἰς Ῥάχοσαν, καὶ εἶθε!

Κατὰ τὴν δωδεκάτην τοῦ Δεκεμβρίου Ἐ. Ν. ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῆς συνελεύσεως τῶν δύο βουλῶν τῆς Γαλλίας, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν περίστασιν εἶπε λόγον ὁ βασιλεὺς, κατὰ τὸ σύνθηρος. Εἰς τὸν λόγον αὐτὸν ἀναγινώσκουμεν καὶ τοὺς ἀκολουθοῦς παραγράφους.

» Ἡύχονην νὰ ἦτον δυνατόν νὰ μὴ ἀσχοληθῶμεν περὶ τοῦ τύπου· ἀλλὰ καθ' ὅσον ἀνεπτύχθη ἡ ἐλευθερία τοῦ δημοσιεύειν συγγράμματα, ἐγέννησε νέας καταχρήσεις, αἱ ὅποιαι ἀπαιτοῦσι μέσα συστολῆς πλέον ἐκτεταμένα καὶ δραστηριώτερα. Ἦτον καιρὸς, νὰ παύσωσι τὰ θλίψεως πρόξενα σκάνδαλα, καὶ νὰ προφυλαχθῇ αὐτὴ ἡ ἰδία ἐλευθερία τοῦ τύπου ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῶν ἰδίων αὐτῆς καταχρήσεων. Θέλει σὰς προτεθῇ σχέδιον εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου. »

» Αἱ κατὰ τῆς ἐμπορίας τῶν μαύρων ἐπιβεβλημέ-ναι ποιναὶ δὲν ἦσαν τόσον δραστήριοι, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἐδύνάτο τις νὰ παρεκκλίνῃ. Νομοθεσία τελειότερα ἦτον ἀναγκαία· ἐδιώρισα, Κύριοι, νὰ σὰς προτεθῇ σχέδιον αὐτῆς. »

» Παρ' ὅλων τῶν ξένων κυβερνήσεων λαμβάνω συνεχῶς βεβαίωσιν φιλικῶν καὶ εἰς τὰ ἴδια ἑαυτοῦ αἰσθήματα συμφώνων διαθέσεων εἰς διατήρησιν τῆς εἰρήνης. »

» Ταραχαὶ ἐξερράγησαν νεωστὶ εἰς μέρος τῆς χερσονήσου· Δέλω συμπράξει καὶ ἐγὼ μετὰ τῶν συμμάχων μου κατὰ πάντα δυνατόν τρόπον, διὰ νὰ δώσω-μεν τέλος εἰς αὐτάς, καὶ νὰ προλάβωμεν τὰ ἀκολουθήματα αὐτῶν. »

Ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Πορτογαλία.
(Τέλος)

» Ἄν ὁ Φερδινάνδος ἤκουε τὰς συμβουλὰς τοῦ συμμάχου, πρὸς τὸν ὅποιον ἐχρεώσται τὴν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἀπελευθέρωσίν του καὶ τὴν ἐπιστροφὴν του εἰς τὸν θρόνον· ἂν ἐσυγχώρει τὸν σύμμαχόν του νὰ μεσιτεύσῃ μετὰ αὐτοῦ καὶ τῶν ὑπηκόων του, οἱ ὅποιοι πρὸ τῆς ἀπελευθερώσεώς του ἐκυδέρνησαν τὴν ἐπικράτειαν ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ συμμάχου αὐτοῦ, ποῖος ποτὲ καλῆτερα παρὰ τὸν Ἀγγλον ὑπουργὸν ἤξευρε νὰ παραστήσῃ εἰς τὸν βασιλέα ὅ,τι ἡμπόρει ἀσφαλῶς νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸν λαόν του, καὶ εἰς τοῦτον ὅ,τι ἐχρεώσται ν' ἀφήσῃ εἰς τὸν βασιλέα του; Ἄν παρεδέχετο ἡ συμβουλὴ τοῦ καὶ διὰ τὸν πασίγνωστον γενικόν του χαρακτῆρα, καὶ διὰ τὴν Δέσιν του ἀφιλοκερδοῦς συμμάχου, ἤθελεν εἶσθαι δυνατόν καὶ εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὸν λαόν του, νὰ μὴ πάθωσι τὴν κατὰ τὸ 1820 ἐπανάστασιν, τὴν εἰσβολὴν τῶν Γαλλικῶν στρατευμάτων, καὶ τὴν κατὰ τὸ 1823 ἀντεπαναστά-

φιν, καὶ ὅλας τὰς ἐπακολουθούσας περασμένας, ἐνεστῶσας καὶ μελλούσας δυστυχίας.

Ἀλλὰ τοιοῦτος τις συμβιβασμὸς ἐγένετο μεταξὺ Πορτογαλλίας καὶ Ἀγγλίας, ἃν καὶ διὰ τὴν μετάθεσιν τοῦ βασιλικοῦ θρόνου εἰς ἐπομακρυσμένην ἀποικίαν, ἡ Πορτογαλλία εὐρέθη εἰς παράξενον θέσιν, καὶ δὲν ἀπήλαυσε πλήρη τὴν ὠφέλειαν τῆς συναφείας· αὐτὴ ἡ περίστασις διέκοψε καὶ ἐτάραξε τὴν ἐνέργειαν τῆς φιλικῆς βοηθείας, καὶ τῶν φρονίμων καὶ εὐλικρινῶν συμβουλῶν τῆς Ἀγγλίας· καὶ κατὰ τὸ 1820, ὅτε ἡ Πορτογαλλία κατὰ μίμησιν τῶν γειτόνων τῆς ἐδικίμασε νὰ προχωρήσῃ σύντομα εἰς τὴν συνταγματικὴν κυβερνήσιν, συνέλαβεν ὑποψίας κατὰ τοῦ καλητέρου καὶ μόνου φίλου τῆς, ἐπειδὴ ἦτον φίλος ἀκόμη καὶ τοῦ βασιλέως τῆς. Ἀπώθησεν ἀνόητως ἐκ τῶν παραλίων τῆς τὸν μαρεσιάλον Βερεσφόρδον, τὸν διοργανιστὴν τῶν ἰδίων αὐτῆς στρατευμάτων, τὸν ὅποιον νομίζομεν ὅτι καὶ ὁ λαὸς καὶ τὰ στρατεύματα δέλουν τώρα ὑποδεχθῆ πολλὰ διαφορετικῶς, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὁποίου ἐλπίζομεν ἀδιστακτικῶς, ὅτι τὸ Πορτογαλικὸν στρατεύμα γρήγορα θέλει ἀποκατασταθῆ κατάλληλον καὶ δραστήριον μέσον ὑπερασπίσεως τῆς συνταγματικῆς κυβερνήσεως. Τότε ἡ Πορτογαλλία ὑπέπετεν εἰς τὰ πλείωτερα σφάλματα τῆς Ἰσπανίας. Ἀπὸ εἰδους κυβερνήσεως, καθ' ὃ τὸ πᾶν ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ συνεδρίου, κατεφέρθη, καθὼς ἡ Ἰσπανία, εἰς ἄλλο, καθ' ὃ ὁ βασιλεὺς ἦτον ὑπὲρ τὸ δέον ἀνίσχυρος. Ἰωάννης ὁ ἕκτος ἐπιστρέψας ἐκ Βρασιλίας εὐρέθη εἰς ἀπαράλλακτον σχεδὸν πρὸς τὴν τοῦ ἐσδόμου Φερδινάνδου κατάστασιν, μετὰ τῆς διαφορᾶς ὅμως ὅτι τοῦ μὲν τελευταίου ὁ χαρακτήρ καὶ αἱ σχέσεις ἐπεβάρυναν τὰς ὁποίας δυσκολίας αἱ σχέσεις τεῦ πρώτου ἐμετρίαζαν καὶ ἐξομάλυναν. Καὶ εἶναι πιθανὸν ὅτι, διαφυλαττομένης ἀδιακόπως τῆς σχέσεως μετὰ τῆς Ἀγγλίας, ἡ ἀποκατάστασις τῶν πραγμάτων ἤθελε γενῆ πολὺ καλῆτερα χωρὶς τῆς κατὰ τὸ 1823 ἀντινεργείας. Ὅταν ὅμως ἡ ὠπλισμένη δύναμις ξένου τινὸς κράτους κατήγγισεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν τὴν συνταγματικὴν κυβερνήσιν, ἡ ἀπόλυτος μοναρχία ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν Πορτογαλλίαν διὰ συνεργείας τινὸς φατρίας, ἣτις προχωροῦσα εἰς τὸ στάδιον τῆς ἰδιοτελείας, κατάρθωσε νὰ πείσῃ τὸ στρατεύμα, ὅτι τὰ συμφέροντά του δὲν διέφερον ποσῶς ἀπὸ τῶν ἐδικῶν τῆς.

Τοιοῦτῳ τρόπῳ ἀμφότεροι οἱ βασιλεῖς ἀνέλαβαν σχεδὸν ταυτοχρόνως τὴν ἀπεριόριστον ἐξουσίαν. Ἰδμεν πῶς ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας τὴν μετεχειρίσθη κατὰ συγκατάθεσιν, ἢ καὶ χωρὶς, τοῦ συμμάχου του. Πολλὰ διάφορον οὖν ἐβάδισεν ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας, ἃν καὶ κατὰ τινὰς λόγους ἡ στάσις του ἦτον χειροτέρα παρὰ τὴν τοῦ γείτονός του. Αὐτὸς ἐκινδύνευε νὰ φυλακισθῇ ἀπὸ τῶν, ὅσοι τὸν ἀπεκατέστησαν εἰς τὴν ἀπόλυτον μοναρχίαν, ὅχι διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἢ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην των, ἀλλὰ διὰ τὰ ἰδιά των τέλη· δὲν

ὑπεστηρίζετο ἀπὸ τῆς παρουσίας ξένων στρατευμάτων, τὰ ὅποια ἀφίνοντα αὐτὸν νὰ ἐνεργῇ ἡσύχως τὴν ἐξουσίαν του ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας του, ἤθελαν εὐθὺς ματαιώσῃ ὅποιανδήποτε ἀντίστασιν· δὲν εἶχεν κανένα ἄμεσον ὑπερασπιστὴν, ἄλλο δὲν εἶχε παρὰ ἓνα πιστὸν φίλον καὶ φρόνιμον σύμβουλον· πλὴν διὰ τοῦ πρωτοπικοῦ του χαρακτήρος ἐκλινεν ἐντελῶς τὴν πλάστιγγα ὑπὲρ αὐτοῦ· πρὲς σχεδίᾳσεν ὅ,τι ὁ υἱὸς του ἐξετέλεσε, καὶ ἡ Πορτογαλλία ἔχει τώρα σύνταγμα, διὰ τοῦ ὁποίου ἡμπορεῖ ν' ἀπολαύσῃ καὶ ἀσφαλίῃ τ' ἀγαθὰ καὶ τὴν ἀχώριστον ἀπὸ τῆς τακτικῆς ἐλευθέρως κυβερνήσεως εὐδαιμονίαν.

Ἰσάροχουν ὅμως ἀκόμη δυσκολίαι καὶ κίνδυνοι· τὸ σύστημα τῆς Πορτογαλλίας εἶναι βλαπτικὸν πρὸς τὸν γείτονά της, καὶ δυσάρεστον ἴσως πρὸς τινὰ ἄλλην δύναμιν· ἔχει ἀκόμη φοβερωτέρους ἐχθροὺς εἰς τὸ ἐσωτερικόν· μέλη τινὰ τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ἐπιθυμοῦν ἐκ θάβους καρδίας τὰ ἰδανικὰ καλὰ τῆς δεσποτικῆς ἐξουσίας· εὐγενεῖς τινες ζητοῦν τὰς οὐσιώδεις ὠφελείας, τὰς ὁποίας ἡμποροῦν ν' ἀπολαύσωσιν, ἂν γενῶσιν ἀπολύτου μονάρχου ὑπουργοί, καὶ πολλοὶ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται πιστεύουσιν, ὅτι τὰ ἀτομικά των συμφέροντα διαφέρουν ἀπὸ τῶν συμφερόντων τῶν συμπατριῶν των. Ἀλλ' ἐλπίζομεν ὅτι γρήγορα δέλουν νικηθῆ αἱ δυσκολίαι αὗται. Ἡ Ἀγγλία ἐξήτλωσεν ἐπὶ τῆς Πορτογαλλίας ἀσπίδα, ἱκανὴν νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ ἐξωτερικῆς ἐπιρροῆς, καὶ εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι ἡ φρόνησις τῶν συνταγματικῶν αὐτῆς κυβερνητῶν, ὁ πατριωτισμὸς τοῦ λαοῦ τῆς, συμβουνομένου καὶ παιδευομένου ἀπὸ τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τῶν συμβουλῶν τοῦ ἀληθοῦς καὶ παλαιοῦ του συμμάχου, δέλουν ὑπερνικήσει πᾶσαν ἐσωτερικὴν ἀντίστασιν. Ἄν διὰ τῆς συνδρομῆς τῆς Ἀγγλίας ἀποτρέξῃ τὸ στάδιόν της, ἂν διατηρηθῇ ἀμεταθέτως τὸ σύνταγμα της, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀντίθεσις θέλει γενῆ διδακτικωτέρα. Εἴθε τοιοῦτο νὰ ἦναι τὸ τέλος! Εἴθε ἡ Πορτογαλλία ποτὲ μὴ λησμονήσῃ τὰ οὐσιωδέστερα τῆς προσημειωθείσης ἀντιθέσεως! τὰς ὠφελείας δηλαδὴ τῆς ἐνώσεώς της πρὸς σύμμαχον, ὅστις παρὰ τὴν καλητέρευσιν τῆς καταστάσεώς της ἄλλον σκοπὸν ποτὲ δὲν ἔλαβε, καὶ τὴν ἰδίαν βοήθειαν τόσον ἐξέτεινεν, ὅσον ἐσυγχώρει τὸ πρὸς τὴν ἀνεξαρτησίαν της σέβας του καὶ μετὰ τοιοῦτου συμμάχου δυνάμεθα νὰ ἐλπίσωμεν, ὅτι ἡ Πορτογαλλία θέλει μείνει εἰς μακρότατον χρόνον ἡνωμένη διὰ τῶν δεσμῶν τῆς φιλίας καὶ τῆς συμμαχίας, τῶν συνταγματικῶν συμπαθειῶν, τῆς ὑπερασπίσεως καὶ τῶν καλῶν ἐκδουλεύσεων ἀφ' ἑνὸς μέρους, τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης ἀπὸ τοῦ ἄλλου.

Ἀναγγέλλομεν τὴν πάσης χαρᾶς πρόξενον ἀγγελίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι τὴν νύκτα τῆς κ' πρὸς τὴν κ' ἐγένετο ἡ ἀπόδοσις εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ βοηθούμενοι θεῶθεν οἱ ἡμετέροι, ἐγένοντο τῆς χρησιμοφιλῆς ταύτης θέσεως κύριοι.